

**การบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3***
**INCLUSIVE EDUCATION MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER THE
SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

ขวัญดาว ไครบุตร¹, พจน์ เจริญสันเทียะ² และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม³

Khwandao Khaiboot¹, Phot charoensanthia² and Wiralphat Wongwatkasem³

¹⁻³วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻³Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: downymomypors@gmail.com

วันที่รับบทความ : 17 เมษายน 2569; วันแก้ไขบทความ 8 พฤษภาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 10 พฤษภาคม 2569

Received 17 April 2026; Revised 8 May 2026; Accepted 10 May 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง

Citation:

* ขวัญดาว ไครบุตร, พจน์ เจริญสันเทียะ และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2569). การบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(3), 1092-1110.

Khwandao Khaiboot, Phot charoensanthia and Wiralphat Wongwatkasem. (2026). Inclusive Education Management In Schools Under The Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(3), 1092-1110.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.81 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การเรียนรวม, สถานศึกษา

Abstract

This research aims to 1) study the inclusive education management of schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3, and 2) compare the level of opinions of personnel regarding inclusive education management in schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3, classified by educational level, work experience, and school size. 3) This research aimed to study approaches to promoting inclusive education management in schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3. The sample group consisted of 335 school administrators and teachers. The research instrument was a 5-level Likert scale questionnaire with a content validity index between 0.80 and 1.00 The reliability coefficient of the entire questionnaire was 0.81, and the structured interview was also used.

Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings revealed that:

1. The overall promotion of inclusive education management in schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level.

2. A comparison of opinions regarding inclusive education management in schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3, categorized by educational level and work experience, revealed no significant differences overall. However, when categorized by school size, statistically significant differences were found at the .05 level overall.

3. Guidelines for promoting inclusive education management in schools under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3 include aspects related to students, the learning environment, teaching and learning activities, and resources.

Keywords: Management, Inclusive education, Educational institutions

บทนำ

การศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนาไปสู่ความเป็นสากลที่เปิดกว้างและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม โดยได้รับการขับเคลื่อนจากกรอบนโยบายหลักขององค์การสหประชาชาติ ผ่านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อที่ 4 (SDG4) ซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ทุกคนต้องเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ “ฟรี ครอบคลุม เท่าเทียม และมีคุณภาพ” ตลอดช่วงชีวิต (United Nations, 2015) เป้าหมายดังกล่าวยังแยกออกเป็นเป้าหมายย่อยอีก 10 ข้อ เช่น การรับรองการศึกษาขั้นพื้นฐานฟรีและครบถ้วน (Target 4.1) การเข้าถึงการศึกษาปฐมวัยอย่างเท่าเทียม (Target 4.2) และการจัดการเลือกปฏิบัติทางการศึกษาในกลุ่มคนเปราะบาง รวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็กยากจน (Target 4.5) (Global Goals, 2024) คู่ขนานกับ SDG4 องค์การยูเนสโกได้ประกาศยุทธศาสตร์ “การศึกษาเพื่อปวงชน” (Education for All) ตั้งแต่ปี 2533 โดยยึดหลัก “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” (No One Left Behind) (UNESCO, 1994) ข้อเสนอสำคัญจากการ

ประชุม Jomtien International Conference on Education for All ปีเดียวกัน คือทุกประเทศควรรับรองสิทธิในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้เรียนทุกกลุ่ม (UNESCO, 1990) ต่อมาในปี 2537 คำประกาศ Salamanca Statement ได้เสนอให้ปรับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา หลักสูตร และวิธีสอนให้รองรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (special needs) ในชั้นเรียนปกติอย่างแท้จริง (UNESCO, 1994)

แม้แนวคิดการเรียนรู้รวม (inclusive education) จะได้รับการสนับสนุนในระดับโลก แต่รายงานของยูเนสโก (2020) พบว่ายังมีประเทศถึงร้อยละ 40 ที่ไม่มีหลักสูตรฝึกอบรมครู เฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้รวม ขณะเดียวกันการพัฒนาเทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้ (assistive technologies) เช่น ซอฟต์แวร์อ่านออกเสียงและอุปกรณ์สื่อสารผ่านภาพ ได้ช่วยให้ผู้เรียนพิการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรวมได้ใกล้เคียงกับเพื่อนมากขึ้น ในประเทศไทย การเรียนรู้รวมได้รับการส่งเสริมผ่านบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 มาตรา 54–55 ซึ่งรับรองสิทธิในการศึกษาฟรีตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมาตรา 27 ซึ่งห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติในทุกมิติ รวมถึงด้านการศึกษา (Education Profiles, 2024) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562) กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย พร้อมจัดให้มีระบบสนับสนุน เช่น แผนการศึกษารายบุคคล (Individual Education Plan: IEP) บุคลากร และทรัพยากรตามความจำเป็นพิเศษของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 นำยุทธศาสตร์สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การเข้าถึง (Access) ความเสมอภาค (Equity) คุณภาพ (Quality) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และความเกี่ยวข้อง (Relevancy) มาใช้ในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา โดยมุ่งให้ทุกพื้นที่เข้าถึงเทคโนโลยีการเรียนรู้ ฝึกอบรมครูในรูปแบบการสอนที่หลากหลาย และจัดสรรงบประมาณอย่างตรงเป้าหมาย โดยเฉพาะในพื้นที่ชายขอบและกลุ่มเปราะบาง เพื่อสร้างระบบการศึกษาที่ครอบคลุมและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

แนวคิด “การจัดการเรียนรู้รวม” (Inclusive Education) ตาม Ainscow & Booth (2003) คือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ภายในห้องเรียนให้สามารถรองรับความหลากหลายของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ ผ่านการปรับหลักสูตร (curriculum differentiation) วิธีการสอน การใช้สื่อเทคโนโลยีช่วยสอน เช่น ซอฟต์แวร์เชิงโต้ตอบ การเรียนรู้แบบกลุ่มย่อย และระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (peer tutoring) เพื่อสร้างชุมชน

แห่งการเรียนรู้ที่ทุกคนรู้สึกมีส่วนร่วม ลดการกีดกัน และส่งเสริมคุณภาพชีวิตในระยะยาว ในระดับภาคปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้นำแนวคิด SEAT Framework (Student–Environment–Achievement–Team) ผสมกับการบริหารแบบใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) มาปรับใช้ตั้งแต่ปี 2547 เพื่อกระจายอำนาจให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาใกล้เคียงได้อย่างยืดหยุ่น ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และหลักสูตร ข้อมูลในปี 2555 ระบุว่า มีสถานศึกษาแกนนำจัดการเรียนรวมจำนวน 5,026 แห่ง ที่ทำหน้าที่ต้นแบบในการจัดทำ IEP พัฒนาครูผู้เชี่ยวชาญ และแลกเปลี่ยนความรู้กับเครือข่ายสถานศึกษารวมอีก 17,448 แห่ง และในปี 2559 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศให้เป็น “ปีแห่งการเรียนรวม” (Year of Inclusive Education) พร้อมคัดเลือกสถานศึกษาต้นแบบจำนวน 1,228 แห่งทั่วประเทศ เพื่อพัฒนากิจกรรมเชิงปฏิบัติ อาทิ การอบรมครู การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีช่วยเหลือผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปัจจุบันมีสถานศึกษาในสังกัด 181 แห่ง หลายสถานศึกษามีการจัดทำ IEP และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individualized Instructional Plan: IIP) เพื่อให้บริการนักเรียนพิการร่วมกับเพื่อนปกติ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ การขาดแคลนครูและบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับสื่อและอุปกรณ์ช่วยสอน โครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เอื้อต่อการเข้าถึงของผู้เรียนพิการ และทัศนคติของครูและผู้บริหารที่ยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรวม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการติดตาม ปรับปรุง และประเมินผล IEP อย่างต่อเนื่อง และจำกัดคุณภาพของการจัดการเรียนรวม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2566)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อวิเคราะห์รูปแบบกระบวนการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน ส่งเสริมสมรรถนะของผู้บริหารและครูในการวางแผน ดำเนินงาน และติดตามผล ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง โดยผลการศึกษานำไปสู่การสรุปแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และจัดทำกรอบนโยบายเชิงปฏิบัติเพื่อขยายผลสู่เขตพื้นที่อื่นอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ทบทวนวรรณกรรม

สถาพร พุทธิกุล (2560) ระบุว่า การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องใช้ระบบเชิงรุก มุ่งเน้นการประเมินแบบ feedforward และพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับให้ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2566) กล่าวถึงแนวคิดใหม่ของการบริหารการศึกษาคือการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ เน้นการรับมือและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร วางแผนและสร้างระบบงานแบบ Smart Office

การบริหารการศึกษาในทัศนะของนักการศึกษา สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงแนวคิดสู่รูปแบบใหม่ โดยเน้น กระบวนการทำงานที่มีระบบ การบูรณาการทรัพยากรและการส่งเสริมความร่วมมือทุกฝ่ายในองค์กร มุ่งสู่ผลลัพธ์ของผู้เรียน ให้เกิดการพัฒนาค้น ครอบคลุมทั้งการใช้เทคโนโลยี กลยุทธ์ใหม่ ๆ และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกในศตวรรษที่ 21

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัศมี ศรีบุญเรือง (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษานบ้านวังตาช่วย ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษานบ้านวังตาช่วย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการบริหารจัดการเรียนรวม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย 2.รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษานบ้านวังตาช่วย ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อเรียกว่า 'WANGTACHUAI Model' ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) W-Willpower (พลังใจ) 2) A-Ability (ความสามารถ) 3) N-Network (เครือข่าย) 4)

G-Goal (เป้าหมาย) 5) T-Teamwork (การทำงานเป็นทีม) ซึ่งผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในระดับมากที่สุด 3.ผลการใช้รูปแบบพบว่า นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีพัฒนาการดีขึ้น ทั้งด้านทักษะทางสังคมและทักษะทางวิชาการ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ได้อย่างถูกต้อง 4.ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษากลับมาช่วย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กมลวรรณ ภูจำปา (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยของความสำเร็จและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรวม สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยของความสำเร็จของการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทัศนคติของบุคลากร รองลงมา คือ ด้านความร่วมมือของเครือข่าย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณและการสนับสนุน 2. สภาพปัญหาของการจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านงบประมาณและทรัพยากร รองลงมา คือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยของความสำเร็จและสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรวม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกันในด้านปัจจัยความสำเร็จของความร่วมมือของเครือข่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 194 คน ครูผู้สอน

จำนวน 2,432 คน รวม 2,626 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2568)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 335 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan, 1970) โดยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวการบริหารจัดการเรียนรวม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลงานดีเด่นในด้านการบริหารจัดการเรียนรวม จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้ โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 กำหนดเวลาในการสัมภาษณ์ 15-20 นาที และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4.2 เตรียมอุปกรณ์จัดบันทึกที่เหมาะสมกับสถานการณ์

4.3 แนะนำตัวเอง และสร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง

4.4 บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์และขออนุญาตจัดบันทึกหรือใช้เครื่องมือบันทึกเสียงจากผู้รับการสัมภาษณ์

4.5 ป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา และทำการบันทึกหลังจากการสัมภาษณ์เสร็จ

4.6 ขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ

โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' method)

5. วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143)

3.1 t- test แบบ Independent samples

3.2 F- test แบบ One way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านนักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเครื่องมือแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ด้านเครื่องมือ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษามีความตระหนักว่าหัวใจสำคัญของการเรียนรวมคือการนำเด็กเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจึงให้ความสำคัญกับการปรับวิธีการสอนให้ยืดหยุ่น ส่วนด้านนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการคัดกรองและดูแลเป็นรายบุคคล ซึ่งผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา แสงเผือก (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยใช้โครงสร้าง SEAT ของสถานศึกษาด้านแบบการจัดการศึกษาเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า 1. ระดับการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมโดยใช้โครงสร้าง SEAT ของสถานศึกษาด้านแบบการจัดการศึกษาเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม (Environment) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) และด้านเครื่องมือ (Tools) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านตัวนักเรียน (Student)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากนโยบายการจัดการศึกษาเรียนรวมเป็นนโยบายระดับชาติที่มีแนวทางปฏิบัติชัดเจนเหมือนกันในทุกระดับชั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธ์ พันธุ์สินทิ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบ

สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสถานศึกษา มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามสถานภาพการ ดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และ รายด้าน พบว่า แตกต่างกันในด้านเครื่องมือ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานสูง มักมีความคุ้นเคยและทักษะในการเลือกใช้สื่อ/อุปกรณ์ที่หลากหลายกว่า หรืออาจมองเห็น ปัญหาความขาดแคลนของเครื่องมือได้ชัดเจนกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ชมบุญ แยมนาม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรวมของ ผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการวิจัย พบว่า ผลการ เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรวมของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่ แตกต่างกัน ส่วนสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรวมต่างกัน โดยรวมมีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหาร จัดการ และด้านการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ ไม่ แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกันในด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมด้าน ทรัพยากร งบประมาณ และบุคลากรที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมและการจัดหาเครื่องมือมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก

3. แนวทางการส่งเสริมการส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3.1 ด้านนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีแนวทางการ ส่งเสริมการบริหารงาน ด้านนักเรียน ได้แก่ 1) ดึงให้มีระบบการคัดกรองและประเมินความ

ต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงประถมศึกษา 2) ส่งเสริมการจัดทำและปรับปรุงแผนการศึกษารายบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้สอดคล้องกับศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน 3) สนับสนุนให้ครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนานักเรียนรายบุคคล 4) พัฒนาทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนในบริบทห้องเรียนรวม 5) จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบเชิงรุก เพื่อติดตามความก้าวหน้าและปัญหาเป็นรายบุคคล 6) ส่งเสริมการสร้างทัศนคติเชิงบวกของนักเรียนทั่วไปต่อเพื่อนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 7) สนับสนุนกิจกรรมเสริมศักยภาพนักเรียนตามความถนัด ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากภาระความต้องการที่ถูกต้องจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัศมี ศรีบุญเรือง (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาบ้านวังตาช่วย ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลช่วยให้ทักษะสังคมและวิชาการดีขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ McLeskey, J., Waldron, N. (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสำหรับเรียนรวมในสถานศึกษาสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาที่มีผู้บริหารเข้มแข็งในการสนับสนุนครูลดอุปสรรคระหว่างการสอน ได้ผลลัพธ์นักเรียนพิเศษดีขึ้นอย่างชัดเจนการลดอุปสรรครายบุคคลส่งผลดีต่อผลลัพธ์ของนักเรียน

3.2 ด้านสภาพแวดล้อม จากผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ 1) ปรับปรุงโครงสร้างทางกายภาพของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเข้าถึงของนักเรียนทุกกลุ่ม เช่น ทางลาด ห้องน้ำ และทางเดินที่ปลอดภัย 2) จัดมุมเรียนรู้และพื้นที่กิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ 3) สร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ปลอดภัย อบอุ่น และเป็นมิตรต่อความหลากหลาย 4) ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยอมรับความแตกต่างและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียนทุกคน 5) พัฒนาระบบความปลอดภัยภายในโรงเรียนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีข้อจำกัดด้านร่างกายหรือพฤติกรรม 6) จัดสภาพแวดล้อมที่ลดสิ่งรบกวน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 7) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสนับสนุนสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรวม ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรช่วยลดความประหม่าและสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิณี เทมีโก (2560) ได้ทำ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Grima-Farrell, C. (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารเรียนรวมในออสเตรเลีย ผลการวิจัย พบว่า การปรับสิ่งแวดล้อมและนโยบายท้องถิ่นช่วยให้การเรียนรวมประสบความสำเร็จ

3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จากผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูออกแบบการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่นและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) สนับสนุนการใช้การจัดการเรียนรู้แบบแตกต่าง (Differentiated Instruction) ในชั้นเรียนรวม 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เช่น การเรียนรู้แบบกลุ่มย่อย และเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Tutoring) 4) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางสังคม การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันของผู้เรียน 5) สนับสนุนการบูรณาการกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม 6) พัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ตอบสนองนักเรียนที่มีความต้องการหลากหลาย 7) ส่งเสริมการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงศักยภาพและความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้เนื่องจากการสอนแบบยืดหยุ่นช่วยลดช่องว่างการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจสุพัฒน์ บัชรณ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรวมด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตร ห้องเรียนเสมอภาคเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองเข้มแข็ง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนรวมด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตรห้องเรียนเสมอภาคเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองเข้มแข็ง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.4 ด้านเครื่องมือ จากผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านเครื่องมือ ได้แก่ 1) จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละกลุ่มในห้องเรียนรวม 2) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีช่วยสอน เช่น โปรแกรมอ่านออกเสียง และสื่อดิจิทัลที่ปรับใช้ได้ 3) จัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่มีข้อจำกัดทางร่างกายหรือการสื่อสาร 4) ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่น เพื่อรองรับรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่าง 5) พัฒนาครูให้มีทักษะในการเลือกใช้และประยุกต์เครื่องมือช่วยสอนอย่างเหมาะสม 6) สนับสนุนการผลิตสื่อการสอนจากวัสดุในท้องถิ่น

เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ 7) ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการใช้เครื่องมือช่วยสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากเครื่องมือที่เหมาะสมช่วยลดข้อจำกัดทางกายภาพและสติปัญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ศรีวรารค์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ ด้านทัศนคติของบุคลากร (X2) ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากร (X1) และด้านการบริหารจัดการ (X3) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมได้ร้อยละ 68.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ OECD (2022) ได้ทำการวิจัยเรื่องระบบการบริหารจัดการเรียนรวมในฟินแลนด์ อังกฤษ และแคนาดา ผลการวิจัยพบว่า ประเทศที่มีกลยุทธ์บริหารเรียนรวมชัดเจน การสนับสนุนบุคลากรและงบประมาณเพียงพอ จะประสบความสำเร็จในระดับสูง ลดช่องว่างการเรียนรู้และสร้างบรรยากาศศึกษาอย่างเท่าเทียม

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 1. การส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารจัดการเรียนรวมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ **ข้อเสนอแนะ** 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยเน้นการบริหารจัดการเรียนรวมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 2. ด้านนักเรียนเป็นพิเศษ เป็นด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ควรมีการพัฒนาการจัดการเรียนรวมอย่างเป็นระบบ โดยจัดให้มีระบบคัดกรองการจัดทำ IEP และ IIP อย่างมีคุณภาพและเป็นรูปธรรม 3. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรด้านการจัดการเรียนรวม ผ่านการอบรม การนิเทศ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ภูจำปา. (2566). *ปัจจัยของความสำเร็และสภาพปัญหาของการจัดการเรียนรวมโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิจสุพัฒ บังวรณ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรวมด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตร: ห้องเรียนเสมอภาคเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะพลเมืองเข้มแข็ง*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชมบุญ แยมนาม. (2560). *การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพและปริมณฑล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.
- ภาวิณี เทมียโก. (2560). *การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1*. เลย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย.
- เพ็ญญา แสงเผือก. (2564). *การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง SEAT โรงเรียนต้นแบบขอนแก่น เขต 4*. ขอนแก่น: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4.
- พนัส พันธุ์สนิท. (2561). *การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- รัศมี ศรีบุญเรือง. (2565). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรวมของโรงเรียนบ้านวังตาช่วย*. สระแก้ว: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว.

- ศิริวารรณ ศิริวารรงค์. (2564). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2566). *การบริหารการศึกษาแบบ Smart Office*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นวัตกรรมการศึกษา.
- สถาพร พุทธิพิบูล. (2560). *การบริหารการศึกษาเชิงรุกในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *คู่มือแนวทางการจัดการเรียนร่วมตามแนวคิด SEAT Framework*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *รายงานผลการพัฒนาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2566). *รายงานสภาพการจัดการเรียนรวมในโรงเรียนสังกัด สพป.สกลนคร เขต 3*. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2568). *ข้อมูลบุคลากรสถานศึกษาในสังกัด สพป.สกลนคร เขต 3*. สกลนคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- Grima-Farrell, C. (2020). *Inclusive education leadership models in Australia*. Melbourne, VIC: Australian Council for Educational Research.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- McLeskey, J., & Waldron, N. (2019). *School leadership strategies for inclusive education in the United States*. New York, NY: Routledge.
- OECD. (2022). *Inclusive education management systems in Finland, the UK, and Canada*. Paris, France: OECD Publishing.
- United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development*. New York, NY: United Nations.

UNESCO. (1990). *World declaration on education for all and framework for action to meet basic learning needs*. Jomtien, Thailand: UNESCO.

UNESCO. (1994a). *The Salamanca statement and framework for action on special needs education*. Paris, France: UNESCO.

UNESCO. (1994b). *Education for all: Meeting our collective commitments*. Paris, France: UNESCO.

UNESCO. (2020). *Global education monitoring report: Inclusion and education*. Paris, France: UNESCO.